

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
---	--

Práce: diplomová

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložila: Kateřina Fraňková

Název práce: Překonání antropocentrismu Peterem Singerem a Tomem Reganem

1. CÍL PRÁCE:

Autorka v práci představuje a hodnotí dva pokusy o překonání antropocentrismu. Za tímto účelem zvolila přední reprezentanty dvou dominujících paradigmat v etice 20. století, Petera Singera a Toma Regana. Téma překonání antropocentrismu je pro snazší uchopitelnost zúženo na vztah člověka a zvířete. Cíl práce považuji za splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Volba Singera a Regana je vcelku dobře opodstatněná, neboť každý z autorů přistupuje k tématu z jiného paradigmatu. Singer se hlásí k utilitarismu, zatímco Regan reprezentuje deontologickou etiku. Tyto dvě koncepce se nejen snaží ukázat neudržitelnost antropocentrismu, ale především vůči němu zformulovat alternativu.

Proto i autorka ve své práci začíná kritikou antropocentrismu (kap. 2.1) Spíše než o kritiku jde o zjednodušený nástin geneze tohoto vztahu ke světu. Zjednodušený jak pokud jde o selekci představitelů antropocentrismu v dějinách evropského myšlení, tak pokud jde o prezentace a interpretace jejich myšlenek. Zpracována je zde téměř výhradně sekundární literatura. Ta je vzhledem k tématu relevantní, ale do velké míry trpí tímtež. Pozitivní však je, že autorka už zde začíná srovnávat Singera a Regana. Kritika antropocentrismu je vždy vedena z jiných, definovatelných stanovisek. Proto je dobré je specifikovat.

Kap. 2.2 a 2.3 ukazují, že antropocentrismus je (praktický) vztah ke světu, ne pouze teoretický názor. Na vztahu člověk-zvíře je antropocentrismus ilustrován v některých svých praktických důsledcích. Jelikož jde o ilustraci, možná zde nemuselo být tolik detailů, neboť všechny stejně zohlednit nelze. K teoretičtějšími tématům se autorka vrátila v 2.4. až 2.6, v nichž jsou i pokusy o dílčí srovnání Singera a Regana, byť zde ne jako představitelů utilitaristické a deontologické etiky, ale jako představitelů welfarismu a abolicionismu.

Třetí kapitola je věnována klasifikaci argumentů podporujících speciesismus a jejich kritice.

Kapitoly 4 a 5 obsahují přehledné představení Singerových a Reganových názorů, jejich zasazení do myšlenkových tradic, ukázání některých praktických důsledků etických teorií a v neposlední řadě kritika obou stanovisek. Tyto části, které dle mého soudu tvoří podstatu celé diplomové práce, považuji za velmi zdařilé. Přesto si myslím, že je škoda, že nejsou rozsáhlejší a hlubší. Při kritice některých Singerových či Reganových názorů (čerpáné z textů většinou Singerových, méně často Reganových kritiků) by bylo vhodné tyto námítky mnohem častěji konfrontovat s vyjádřeními samotných autorů v celých kontextech jejich textů. Dokonce bych si dovedl představit, že celá diplomová práce by stála na těchto dvou kapitolách.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Z formálního hlediska je práce bez větších nedostatků. Mezi ty menší patří ojedinělé překlepy, chyby v interpunkci apod. Rovněž by přehlednosti práce prospělo, kdyby hlavní kapitoly začínaly na nové straně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorka si předem zvolila strukturu, které se při psaní držela. Na práci je vidět, odkud, kam a jak spěje. Diskusi lze vést o tom, zda všechny části práce jsou stejnou měrou relevantní vzhledem ke stanovenému cíli.

Jelikož jde o téma etické, je někdy těžké odlišit teorii od (vlastní) praxe. Odborný text vyžaduje nechat stranou vlastní přesvědčení, dojmy a vztah ke světu. Dle mého soudu se autorce podařilo křehkou rovnováhu mezi těmito póly udržet v přijatelných mezích.

Práci považuji za zdařilou a myslím, že by se mohla vejít do hodnocení **výborně**.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Proč jste v části o genezi antropocentrického názoru nečerpala více z primární literatury, tj. z textů autorů, o nichž píšete? Nebála jste se, že v sekundárních zdrojích jsou jejich názory příliš vytržené z kontextu a vyloženy tak, jak se autorům těch zdrojů hodilo?

Uvažovala jste o vypuštění kap. 2 a 3. a o podrobnějším zpracování kap. 4. a 5.? Nevyhovovala by taková koncepce lépe cíli práce?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 20.5.2019

Podpis:

